

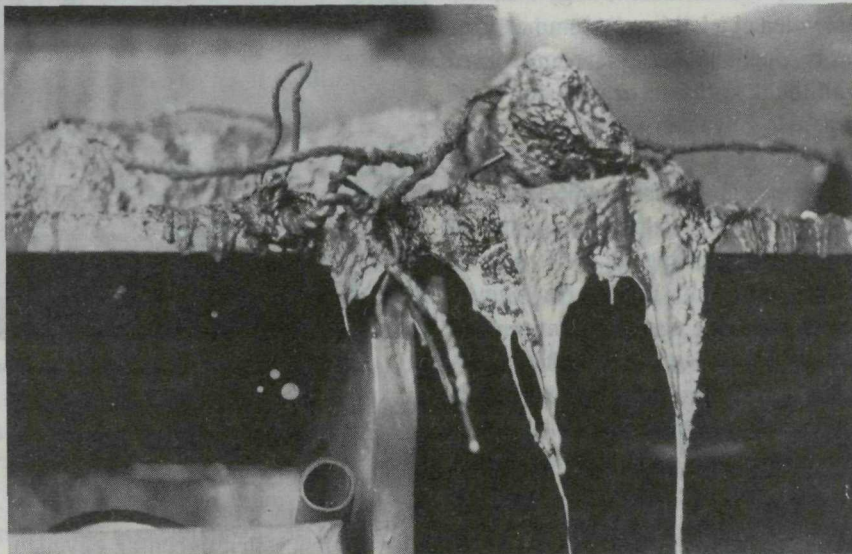
Rideg Gábor

Simon Ferenc hetven éves

Rendhagyó születésnap köszöntő

Megdöbentett a hír, az első pillanatban túlzó is volt kissé: hegesztés közben felrobbant a gázpalack, súlyos sérülésekkel fekszik a kórházban.

Ocsúdásom után az volt az első kérdésem, hogy hol történt a baleset, hiszen amikor utoljára találkoztunk, Simon Ferenc Németországba készült, és vitte volna magával a hegesztő apparátot is, hogy befejezze (?) – inkább, hogy a maga megnyugtatóására az utolsó simításokat elvégezze legújabb munkáján, a Rüsselsheimben ősszel kiállított Embervirágon. A nagyméretű szobrot nehéz mozgatni, inkább a művész utazott volna hozzá, no meg a város sem nagyon akarja kiengedni a falai közül, hiszen a Hydromobil mellett, amelyre a rüsselsheimiek egyre büszkébbek, lenne itt helye egy újabb Simon-szobornak is.

Hogy hol történt a baleset? Hát itthon, a mester műtermében. Az első hír valóban riogatóan túlzó volt: nem történt robbanás, hála Simon Ferenc lé-

lekjelenlétének, aki még idejében elzárta a palackot, és a tűzoltók is ki tudták menteni épségben a lángok közül. Amikor csak a másik épület felé

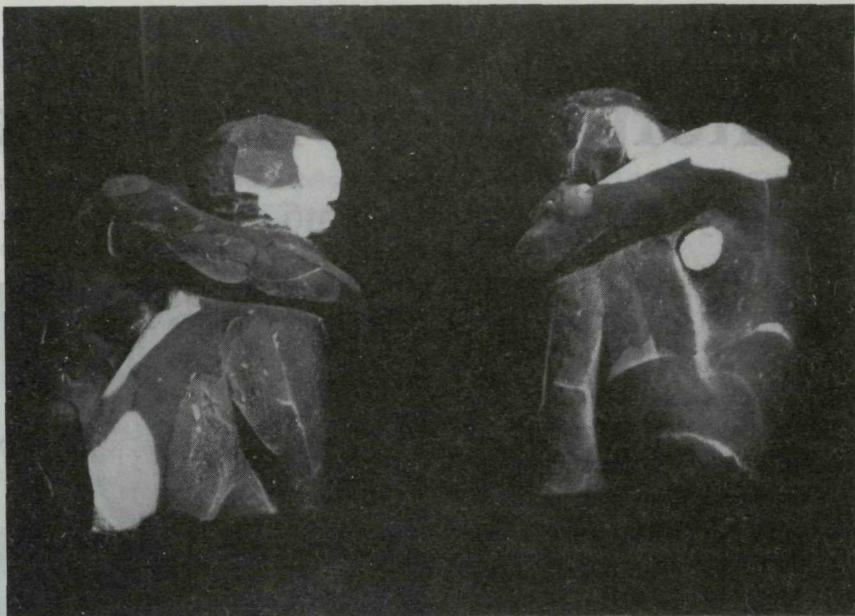

nézek – mondja Simon Ferenc ideiglenes műtermének ajtajában állva –, mindig megnyugszom, hogy áll a ház, a kollegáknak sem történt komolyabb bajuk. Ha felrobban a gázpalack, és én túlélem, nem is tudom, hogy számoltam volna el a lelkiismeretemmel. (Fazekas Magdolna, akit szívpanaszokkal szállítotak kórházba az esemény hatására, már jól van, és korábban hazatérhetett.)

A robbanás valóban felbecsülhetetlen pusztítást okozhatott volna talán emberéletben, anyagi és szellemi értékekben egyaránt. Így csupán Simon Ferenc műterme égett ki. Lám minden milyen viszonylagos: így csak egy ember, egy művész maga köré gyűjtött emlékei, majd ötven alkotó év dokumentumai, vázlatok, kész művek váltak a tűz martalékaivá.

Fájdalmas látványt örökített meg a fotóriporter kolleaga kamerája: műhalált – elszenesedett fa szobrokat, megolvadt plasztulin és a hőségtől valósággal felrobbant agyag kisplasztikákat. Az egyik fotón az üszök közül kivirít az életmű értékeit összefoglaló, három nyelvű, nemrég elkészült monográfia vagy félig elszenesedett példánya. Minden szám megsemmisült. – Most előlről kezdek a pályámat, de legalább most hetven év tapasztalata lehet

a segítségemre – mondta Simon Ferenc még lábadozása közben, a kórházi ágyon ülve. A megjegyzés szarkasztikusnak tűnhet, de inkább a túlélés öröme munkált még benne.

A szerencsétlenségben az egyetlen szerencse, hogy ezt a „kalandot” viszonylag könnyebb sérülésekkel megúsza.

Ideiglenes műterme füstszagú magányában az elszenesedett iratok, könyvek, diák, a tüzet oltó vízsugaraktól berozsdásodott szerszámok között válogat: félreteszi a még használhatót, vagy azt, amitől semmiképpen nem tud megválni. Körülötte hamuszürke, feke-

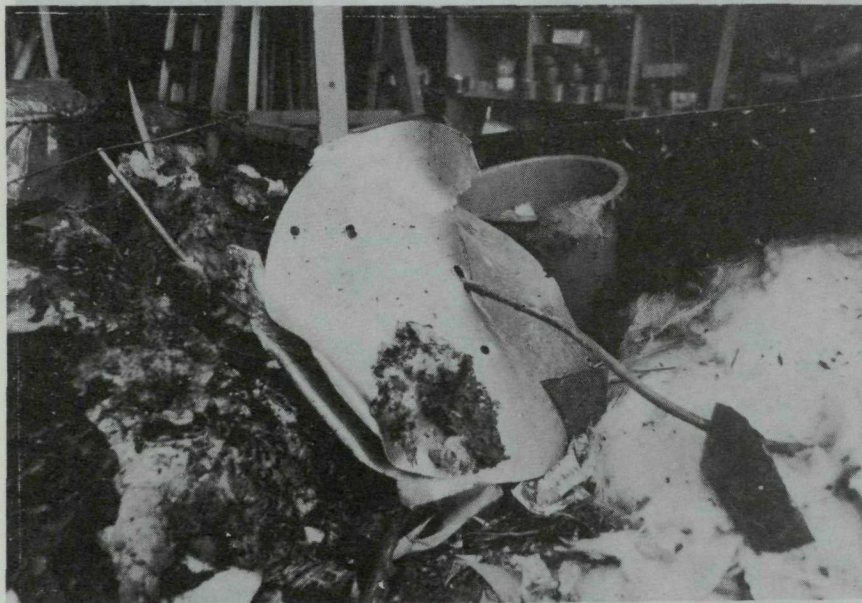
te, cimos kismacskák élnek szertelen játékvilágukat. Idegcsillapítóként hat jelenlétük, amellyel benépesítik a műtermet.

A tűzről, a kergetődző kiscicákról óhatatlanul egy Anatole France-nak tulajdonított mondás jut az eszembe. Állítólag a nagy francia egyszer azt találta mondani, ha választania kellene, hogy egy égő házból egy élő kismacskát vagy a Mona Lisát mentse ki, ő a kismacskát választaná. Sokszor eljátszottam a gondolattal, vajon én hogyan döntenék. Azt hiszem, hogy Anatole France helyében én a hónom alá csapnám a Mona Lisát, és kinyitva az ajtót, elküldném magam, hogy „sicc!!” – bízva a kismacskák életöszönében.

Félretéve a talán nem is helyénvaló tréfálkozást, természetesen tudom, hogy az iménti parabola az élet elsőbbségét hirdeti. Talán Simon Ferenc is erre gondolt, amikor minden érzelmi kötődése ellenére ösztönös mozdulattal először a gázpalack csapját zárta el.

A műtermi magány, a kormos törmelékek közti matatus a várakozás óráit, napjait jelentették Simon Ferenc számára. Most fordult a kocka, az Embervirág látogat haza mesteréhez Németországból. A szobor azóta már meg is érkezett, és a művész újra dolgozik.

A munka most az újakezdést, a folytatást, a tűz okozta trauma oldódását jelentheti számára, és a legszebb születésnapi ajándékot legutolsó alkotásának művészi kiteljesítése adhatja.

A képek Mészáros János felvételei.